

از مجموعه کتابهای پیشگیری از آسیبهای اجتماعی

تربیت جنسی و فرزندان ما

چگونه با فرزندانمان در مورد
مسائل جنسی صحبت کنیم؟

مؤلفان: دکتر حامد اختیاری
مسئول آزمایشگاه ارزیابی شناختی
مرکز ملی مطالعات اعتیاد ایران

فاطمه دهقانی آرانی

کارشناس ارشد روانشناسی دانشگاه تهران

سرشت : اختیاری، جلد: ۱۳۵۷ =
 مهین و ظم پدید آور : تربیت جنسی و فرزندان ما، چگونه با فرزندان در مورد مسائل جنسی صحبت کنیم؟
 کتابخانه جلد اختیاری، جلد: ۱۳۵۷، مقدمه و نظارت رضا پورحسین
 مشخصات نشر : تهران، مهرسا، ۱۳۹۰، ۱۲۰ ص.
 مشخصات فیزی : ۲۲ × ۱۱ سانتیمتر، ۱۲۰ ص.
 فرمبست : مجموعه کتابخانه‌های دانشگاهی از آستینهای آکسفورد
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۹۱-۱۸-۶
 وضعیت فهرست نویسی : آبی
 یادداشت : هیچ کتابی، how to discuss sex related issues with our children?
 یادداشت : چاپ آبی، مهر و جلد نو، ۱۳۸۶.
 وضعیت : کتابخانه ص ۲۳
 عنوان دیگر : چگونه با فرزندان در مورد مسائل جنسی صحبت کنیم؟
 موضوع : نوجوانان - رفتار جنسی
 موضوع : والدین و نوجوانان
 شماره اثر : ۱۳۸۶
 شماره اثر دوم : پورحسین، رضا ۱۳۸۶ - نظارت، پورحسین
 رده بندی کنگره : ۱۳۹۰ - ۱۳۸۶
 رده بندی دهکده : ۱۵۵/۵۳
 شماره کتابخانه ملی : ۲۵۰۲۰۰

تربیت جنسی و فرزندان ما چگونه با فرزندانمان در مورد مسائل جنسی صحبت کنیم؟

مؤلفان: دکتر حامد اختیاری

فائده دهقانی آرانی

با نظارت و مقدمه: دکتر رضا پورحسین
 عضو هیأت علمی گروه روانشناسی
 دانشگاه تهران

ویراستاری ادبی: صدیقه ملازاده

طراحی و صفحه آرایی: محسن فرهادی

طراح جلد: علیرضا حاجی پورخمسه

عکاس: سیمین دخت زندیه

ناشر: مهرسا

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۹۱-۱۸-۶

چاپ اول ۱۳۹۱ - ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰۰ تومان

فهرست

۴	 مقدمه
۶	 سخن آغاز
۸	 خانواده‌ها و مسائل جنسی
۱۱	 رشد مسائل جنسی در دوران کودکی، نوجوانی و جوانی
۱۵	 مشکلات اساسی در مسائل جنسی و علت‌یابی آن
۱۹	 لزوم تربیت جنسی فرزندان
۲۲	 حوزه‌های آموزشی در مسائل جنسی
۲۶	 برای تربیت جنسی درست فرزندان چه باید کرد؟
۲۸	۱. آگاهی و دانش خود را پیرامون مسائل جنسی افزایش دهید!
۳۲	۲. روابط دوستانه و صمیمی با فرزندان برقرار کنید!
۳۶	۳. برای آموزش مسائل جنسی، شیوه‌های درست را انتخاب کنید!
	۴. فرزندان را در برقراری روابط سالم با افراد همجنس و
۴۹	غیرهمجنس راهنمایی کنید!
۵۲	۵. در کنار تربیت جنسی، به سایر ابعاد تربیتی فرزندان اهمیت دهید! ..
۵۵	۶. درباره خود و فرزندان دقت و مراقبت کافی داشته باشید!
۵۷	۷. عادات و الگوهای مناسب برای فرزندان ایجاد کنید!
۵۹	 نقش نظام آموزشی در تربیت جنسی فرزندان
۶۲	 سخن آخر
۶۳	 منابع

مقدمه

تربیت متعادل، تربیت همگون و هماهنگ ابعاد مختلف شخصیت است؛ ابعاد جسمانی، شناختی، عاطفی، هیجانی و اجتماعی شخصیت که بایکدیگر رابطه ای تعاملی دارند و برهم تأثیر می‌گذارند و از یکدیگر تأثیر نیز می‌پذیرند. براین اساس، تربیت جنسی را نمی‌توان از ابعاد دیگر تحول شخصیت مجزا دانست. طبیعی است اگر تحول شناختی و عاطفی فرد عادی و بهنجار باشد، پرورش جنسی نیز می‌تواند همگام با ابعاد دیگر تربیت فرد، مطلوب باشد. در مقابل، در یک نگاه تحولی اگر برای تربیت مطلوب جنسی اقدام کنیم، شاهد رشد خوب عاطفی هیجانی نیز خواهیم بود. به عبارت دیگر ابعاد عاطفی هیجانی و بعد جنسی فرد بر یکدیگر تأثیر متقابل دارند. رشد خوب یک جنبه، رشد جنبه‌های دیگر را تسهیل می‌کند. به همین دلیل است که می‌توان تربیت جنسی را در راستای کمک به تربیت عاطفی و هیجانی دانست.

خوشبختانه در نوشته حاضر به‌خوبی این نکته بیان شده است که تربیت جنسی را نباید همواره با آموزش کلاسیک و مستقیم جنسی یکسان قلمداد نمود. تربیت جنسی مسیر پرورش کودک و نوجوان را در جهت شکل‌گیری شاکله‌ای منسجم و متوازن می‌کند و جدا از تربیت روانی و اجتماعی فرد نیست. اما آموزش جنسی ناظر به آموزش مستقیم مهارت‌های جنسی است که مورد

نظر این نوشتار نیست و معمولاً نیازی به آموزش مستقیم جنسی در سنین پایین وجود ندارد و گاهی نیز می‌تواند مخاطره‌آمیز باشد. به عبارت دیگر تربیت جنسی مستقیماً با بهداشت روان و انسجام شخصیت فرد هم‌بستگی دارد و به تدریج در یک بستر طبیعی و البته آگاهانه انجام می‌شود؛ اما آموزش مستقیم جنسی تنها یک مهارت است که می‌تواند بی‌ارتباط با زمینه شخصیتی فرد باشد. آنچه که از تربیت جنسی حاصل می‌شود، نگرش صحیح فرد نسبت به تواناییهای جنسی، کسب آرایش و یکارگیری روشهای ارتباطی است که می‌تواند در سلامت و بهداشت روان وی مفید باشد؛ اما آموزش جنسی لزوماً ارتباطی به ارتقاء سلامت روان ندارد.

نوشته حاضر سعی کرده است اهمیت تربیت جنسی، نه آموزش جنسی، را مدنظر قرار داده و نکاتی را برای بهسازی روند آن ارائه دهد. نویسنده محترم توانسته است در حد قابل ملاحظه‌ای به این هدف دست یابد. به همین دلیل اینجانب مطالعه نوشته حاضر را که می‌تواند موجب ارتقاء تربیت جنسی، رشد هویت‌یابی جنسیتی و رشد عاطفی هیجانی فرزندان باشد به والدین و مربیان محترم توصیه می‌کنم.

دکتر رضا پورحسین

عضو هیأت علمی گروه روانشناسی

دانشگاه تهران

سخن آغاز

جنسیت و امور جنسی یکی از مهم‌ترین مسائل مورد توجه روانشناسان، مربیان، جرم‌شناسان و صاحب‌نظران مسائل انسانی است. تاکنون پیرامون رشد، تربیت، تعدیل و حتی سرکوبی مسائل جنسی و مشکلات مربوط به آن نظریه‌ها و مباحث بسیاری مطرح شده است. خوب است بدانیم مسأله جنسیت همچنان که می‌تواند یکی از عالی‌ترین عوامل رشد و اعتلای آدمی باشد، قادر است پلیدترین و زشت‌ترین زمینه سقوط و انحراف افراد را نیز فراهم آورد. مهم‌ترین عامل دستیابی به حالت اول، «آموزش و تربیت» افراد است و در این راستا چه چیز ضروری‌تر از تربیت فرزندانمان؟ لذا نظریه پردازان معتقدند تربیت جنسی باید از همان آغاز در نظام آموزشی و مهم‌تر از همه در خانواده‌ها گنجانده شود. البته منظور از «تربیت جنسی» پرورش، تعدیل و جهت‌دهی به آن است نه پروردن و اوج دادن به آن.

در این کتاب کوچک سعی ما بر آن است تا:

- تصویر درستی از جنسیت و مسائل مربوط به آن را برای شما که عهده‌دار مسؤولیت تربیت کودکان و پرورش ابعاد شخصیتی آنان هستید، ارائه دهیم.

- با معرفی موانع موجود در راه رشد کودکان و ارائه راه‌حل‌ها و پیشنهادها سودمند جهت آموزش صحیح مسائل جنسی به فرزندان، شما والدین و مربیان دلسوز را در مسیر درست تربیت همراهی کنیم.

بی‌تردید والدین در امر تربیت فرزندان و هدایت آنها در راه